

Direktoratet for arbeidstilsynet

Høring – Statistikklovutvalgets innstilling:

Det vises til høringsbrev fra Finansdepartementet datert 23.03.2018 vedrørende *Ny lov om offisiell statistikk og Statistisk Sentralbyrå* (NOU 2018:7 Statistikklovutvalget).

Statistikklovutvalgets rapport beskriver på en grundig måte dagens statistikkssystem. Utvalgets arbeid er meget viktig og legger et godt grunnlag for økt bruk av data til forskning og analyse.

Vi har noen merknader til noen av punktene i høringsbrevet:

Det er ikke nevnt i innledningen at arbeidsmiljøsektoren har sin egen offisielle statistikk. Det er etter Arbeidstilsynets mening viktig at arbeidsmiljøstatistikk får en slik offisiell status. SSB bør ha innsamlings- og kvalitetssikringsansvar, men STAMIs avdeling NOA (Nasjonal Overvåking av Arbeidsmiljø) må ha anledning til forskning og formidling på det nasjonale plan. SSB må gjerne forske på områder hvor NOA og eventuelt Arbeidstilsynet ikke har kapasitet.

Eksempler på relevante generelle forskningsområder på arbeidsmiljøområdet: *innvandring/migrasjon, A-krim, sosial dumping, allmenngjøring og sosiale ulikheter i helse.*

Det er etter vår mening viktig at det utarbeides arbeidslivsstatistikk av høy kvalitet, slik at arbeidslivet kan utvikles videre i positiv retning.

Vi opplever tilfeller hvor SSB tolker og formidler data som de ikke har bred erfaring med. Det kan gjelde LKU arbeidsmiljødata og statistikk over arbeidsskadedødsfall og yrkesskader. Publisering og/eller formidling bør da skje i samråd med NOA/Direktoratet for arbeidstilsynet.

SSB har ikke alltid oversikt over rapporteringsproblemer, eksempelvis om underrapportering, når de formidler statistikk.

Det er uheldig at partene og ASD hører forskjellige historier fra STAMI/NOA og Arbeidstilsynet på ene siden, mens SSB sier noe annet.

Vi har videre opplevd utfordringer med at SSB leverer data europeisk/internasjonalt uten å ha tilstrekkelig kjennskap til datagrunnlag og formål. Dette kan gi utfordringer i forhold til for eksempel OCCUSTAT-samarbeid og internasjonal rapportering av generell

informasjon om forholdene i norsk arbeidsliv. SSB må bidra til å fremskaffe tall til internasjonal rapportering på sine registre. Dersom tallene skal tolkes ift utvikling av arbeidsmiljøtilstanden, så er det faginstansene på disse områdene som bør bidra til denne vurderingen – eks Arbeidstilsynet.

Det bør være nyttig for myndighetene å få vite hvordan vi ligger an i forhold til for eksempel Sverige, Danmark og Finland. I dag er dette vanskelig både på grunn av manglende datakvalitet (eksempelvis publiseres ikke yrke som en sentral variabel knyttet til yrkesskader pga dårlig kvalitet), men også på grunn av manglende kvantitet på data (underrapportering).

SSB bør kanskje også se på forholdet mellom betalt rapportering og allmenn publisering av data.

Kvalitet krever kompetanse, tid og ressurser.

Det vet vi blant annet fra arbeidet med data på arbeidsskadedødsfall. Skal data på yrkesskader bli bedre, må alle bidra for å sørge for en tilstrekkelig kvalitetssikring. Det gjelder også yrkessykdommer når vi har kommet så langt.

For Arbeidstilsynets del er det viktig at Arbeidstilsynet, NAV og SSB sammen leverer data i forhold til definerte kvalitetskrav. Arbeidstilsynet ønsker at data blir tilgjengelig fra SSBs plattformer for en lavere kostnad. Samtidig må dataene være egnet for tolkning og analyse. For arbeidsmiljøsektoren betyr dette blant annet at vi trenger data på yrke som en sentral variabel, og som Norge også har internasjonale rapporteringskrav på. Her trengs det en forbedring både knyttet til arbeidsskadedødsfall og yrkesskader.

SSB bør ikke duplisere NOA og Direktoratet for arbeidstilsynet sine oppgaveprofiler og analyser.

Vi er mest opptatt av at SSB leverer tall som er kvalitetssikret, og metodisk riktig.

SSB må samtidig forholde seg til at både STAMI/NOA og Arbeidstilsynet/Ptil har høy kompetanse innen epidemiologi og statistikk med relevans for arbeidshelseområdet. Det bør tilstrebes samarbeid og ikke konkurranse.

Arbeidstilsynet mener at arbeidsmiljøsidene bør få en plass i det kommende statistikkrådet.

Vi mener at en FoU enhet for analyse av policy høres fornuftig ut, bare ikke enheten kommer i konflikt med faglige analyser gjennomført av faginstanser på området f. eks. STAMI. Ellers er vi enige i at faginstansene og FoU enhet bør ha regelmessig og tettere kontakt med hverandre om hvem som gjør hva.

Arbeidstilsynet mener at høringsbrevet gir et godt grunnlag for både å utvikle SSB som dataleverandør og som forskningsinstitusjon. Arbeidet med å tydeliggjøre og drøfte disse to oppgavene bør videreføres i etterkant av Statistikklovutvalgets rapport.

Vi har også kommentarer til de fem hovedpunktene i høringsbrevet:

- 1) Nasjonalt program for offisiell statistikk:** Arbeidstilsynet støtter et slikt program. Det forutsettes at arbeidsmiljøstatistikk inkluderes.
- 2) Datamateriale fra SSB i større grad bør gjøres tilgjengelig for analyse utenfor byrået:** Arbeidstilsynet støtter dette initiativet, både når formålet er forskning og overvåking.
- 3) Sikre SSB faglig uavhengighet:** Arbeidstilsynet mener at SSB er avhengig av tillit i samfunnet. Det betinges blant annet av uavhengighet.
- 4) Erstatte styre med et råd:** Vi mener det kan være et godt grunnlag for en slik endring. Det vises for øvrig til relevante kommentarer tidligere i dokumentet.
- 5) Videreføre forskning og analyse som understøtter statistikkproduksjon og retter seg mot sentralforvaltningen og regjeringen, Stortinget, partene i arbeidslivet og allmenheten:** Arbeidstilsynet støtter dette, men med en hensiktsmessig deling med aktører som Arbeidstilsynet, Ptil og STAMI på arbeidsmiljøområdet.